

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
Протокол 29.05.2026 № 8

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом
по КУ Сумська СШ № 25,
м. Суми
29.05.2026 № 56-09

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
Комунальної установи Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 25,
м. Суми Сумської області

1. Загальні положення

1.1. Це Положення встановлює загальні принципи, правила та процедури забезпечення академічної доброчесності в Комунальній установі Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 25, м. Суми Сумської області (далі — школа).

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про академічну доброчесність» (№ 4742-ІХ), «Про авторське право і суміжні права» та Статуту школи.

1.3. Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу: педагогічних працівників, адміністрацію, здобувачів освіти (учнів) та їхніх батьків (або осіб, які їх замінюють).

1.4. **Академічна доброчесність у школі** — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися всі учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої або дослідницької діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання.

2. Принципи академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу школи зобов'язані дотримуватися таких принципів:

- **Чесність** — повна правдивість у навчальній та педагогічній діяльності, недопущення обману та привласнення результатів чужої праці.

- **Довіра** — атмосфера взаємної поваги та впевненості у доброчесній поведінці кожного члена шкільної спільноти.

- **Справедливість** — неупереджене оцінювання учнів та об'єктивний розгляд ситуацій, пов'язаних із порушеннями правил навчання.

- **Відповідальність** — спроможність особи відповідати за власні вчинки, слова та результати роботи, а також готовність понести покарання у разі порушення цього Положення.

- **Повага** — визнання гідності інших людей, повага до їхнього права на власну думку та результати інтелектуальної праці.

3. Правила дотримання академічної доброчесності

3.1. Педагогічні працівники школи зобов'язані:

- Забезпечувати об'єктивне, прозоре та неупереджене оцінювання результатів навчання учнів відповідно до затверджених критеріїв.

- Посилатися на джерела інформації у разі використання сторонніх методичних матеріалів, ідей, графічних зображень чи текстів.

- Ознайомлювати учнів із вимогами щодо оформлення навчальних робіт (рефератів, проєктів, досліджень) та правилами цитування.

- Запобігати та вчасно реагувати на факти списування, плагіату чи інших порушень з боку учнів.

- Надавати якісні знання, постійно підвищувати власну професійну кваліфікацію.

3.2. Здобувачі освіти (учні) школи зобов'язані:

- Самостійно виконувати всі види навчальних завдань, поточні, тематичні та підсумкові контрольні роботи.

- Оформлювати письмові проєкти, реферати та творчі роботи з обов'язковим зазначенням авторів і першоджерел у разі цитування чи запозичення думки.

- Не використовувати під час виконання контрольних завдань будь-які сторонні джерела (шпаргалки, підручники, мобільні телефони, смарт-годинники), якщо це не дозволено вчителем.

- Надавати вчителям лише правдиву інформацію про хід та результати власної навчальної діяльності.

3.3. Правила використання технологій штучного інтелекту (ШІ):

- Учня категорично заборонено генерувати повні тексти домашніх завдань, творів, рефератів чи контрольних робіт за допомогою інструментів ШІ (ChatGPT тощо) та видавати їх за власну працю.

- Використання ШІ дозволяється виключно як допоміжний інструмент для пошуку ідей, структурування плану роботи або перевірки граматики, за умови обов'язкового текстового маркування в роботі (наприклад: *«Під час підготовки цього проєкту використано інструмент ШІ для аналізу даних/пошуку структури»*).

4. Види порушень академічної доброчесності в школі

Основними видами порушень у межах загальної середньої освіти є:

- **Академічний плагіат** — оприлюднення (представлення) результатів роботи іншої особи як власних, копіювання чужих текстів чи творчих робіт без належного посилання.

- **Списування** — виконання письмових чи усних контрольних завдань із використанням недозволених допоміжних матеріалів, технічних засобів або за допомогою інших осіб.

- **Фабрикація та фальсифікація** — вигадкування результатів дослідження, підписка підписів батьків чи вчителів у документах, самовільна зміна оцінок у щоденниках або журналах.

- **Обман** — надання завідомо неправдивої інформації щодо причин відсутності на уроці, невиконання домашнього завдання або створення перешкод для оцінювання інших учнів.

- **Хабарництво** — надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких

інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

• **Необ'єктивне оцінювання** — свідоме завищення або заниження оцінок учням з боку вчителя з причин особистої прихильності чи упередженості.

5. Комісія з питань академічної доброчесності

5.1. Для розгляду фактів порушень цього Положення в школі створюється тимчасова або постійна Комісія з питань академічної доброчесності (далі — Комісія).

5.2. Склад Комісії затверджується наказом директора Школи терміном на один навчальний рік. До складу Комісії обов'язково входять: заступник директора з навчально-виховної роботи, представники професійних спільнот учителів, практичний психолог та представники органу учнівського самоврядування (для розгляду питань щодо учнів II-III ступенів навчання).

5.3. Комісія скликається у разі надходження письмової заяви (повідомлення) про факт порушення або за поданням учителя-предметника чи класного керівника.

5.4. Термін розгляду заяви Комісією не може перевищувати 10 робочих днів з дня її реєстрації.

5.5. Рішення Комісії мають рекомендаційний характер для директора школи під час винесення остаточного наказу про стягнення чи заходи реагування.

6. Заходи академічної відповідальності

6.1. До здобувачів освіти (учнів) за порушення правил доброчесності можуть застосовуватися такі заходи:

- Зауваження в усній формі від учителя або адміністрації коли.
- Обов'язкове повторне проходження оцінювання (написання контрольної роботи, перездача тесту).
- Обов'язкове перероблення або повторне виконання домашнього чи творчого завдання (реферату, проєкту).
- Інформування батьків учня (або осіб, які їх замінюють) у письмовій або усній формі (виклик до школи, запис у щоденнику).
- Позбавлення права брати участь у шкільних конкурсах, олімпіадах чи виборах до органів учнівського самоврядування терміном на поточний навчальний рік.

6.2. До педагогічних працівників за порушення правил доброчесності можуть застосовуватися такі заходи:

- Дисциплінарне стягнення (догана) згідно з трудовим законодавством України.
- Неподання або відмова у представленні працівника до присвоєння чергової кваліфікаційної категорії чи педагогічного звання.
- Позбавлення матеріального заохочення (премій, надбавок) за рішенням керівника та погодженням із профспілковим комітетом.
- Вилучення зі складу робочих груп, екзаменаційних комісій чи експертних рад Школи.

7. Порядок розгляду справ та процедури оскарження

7.1. Будь-який учасник освітнього процесу, який став свідком порушення, має право подати письмову заяву на ім'я голови Комісії за встановленою формою (Додаток 2).

7.2. Учень, щодо якого розглядається справа, має право бути присутнім на засіданні Комісії разом зі своїми батьками (законними представниками), надавати усні чи письмові пояснення (**Додаток 3**), приводити свідків та ознайомлюватися зі всіма матеріалами перевірки.

7.3. У разі незгоди з рішенням Комісії або наказом директора, рішення може бути оскаржене до Управління освіти і науки Сумської міської ради або до суду в установленому законом порядку.

8. Прикінцеві положення

8.1. Це Положення є відкритим документом, публікується на офіційному вебсайті школи та є обов'язковим для ознайомлення під час прийому учнів на навчання або працівників на роботу.

8.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться виключно за рішенням педагогічної ради школи та вводяться в дію відповідним наказом директора.

ДЕКЛАРАЦІЯ

про дотримання академічної доброчесності педагогічним працівником

Я, _____,

(Прізвище, ім'я, по батькові повністю)

працюючи на посаді _____
Комунальної установи Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 25, м. Суми
Сумської області, добровільно та усвідомлено зобов'язуюсь у своїй професійній
діяльності неухильно дотримуватися правил академічної доброчесності.

Цією декларацією я підтверджую, що під час виконання своїх обов'язків буду:

1. Керуватися виключно принципами чесності, об'єктивності та рівності у ставленні до кожного учня.
2. Проводити оцінювання знань учнів відкрито, справедливо, відповідно до затверджених критеріїв МОН України та внутрішніх стандартів школи.
3. Використовувати у своїй роботі лише перевірені, достовірні та дозволені методичні матеріали, поважати авторські права колег та інших науковців, здійснювати коректне посилання на джерела.
4. Особисто протидіяти будь-яким спробам списування, використання шпаргалок, плагіату чи несанкціонованого залучення штучного інтелекту з боку учнів під час занять та контрольних заходів.
5. Не чинити тиску на колег чи учнів з метою зміни оцінок або отримання неправомірних переваг у навчанні чи роботі.
6. Постійно розвивати культуру академічної чесності серед учнівської молоді та батьківської спільноти.

Я ознайомлений(а) із чинним Положенням про академічну доброчесність школи та розумію свою персональну відповідальність за його порушення.

« ____ » _____ 2026 р.

Підпис: _____

Додаток 2
до Положення про академічну доброчесність
КУ Сумська СШ № 25, м. Суми

Голові Комісії з питань академічної доброчесності
КУ ССШ I-III ступенів № 25, м. Суми

(Прізвище та ініціали голови Комісії) _____

(Прізвище, ім'я, по батькові заявника) _____

Посада / Клас: _____

Контактний телефон: _____

ЗАЯВА

про факт порушення академічної доброчесності

Повідомляю, що «___» _____ 2026 року під час проведення

(вказати захід: урок, олімпіада, написання контрольної роботи, перевірка рефератів тощо)

з предмета / дисципліни: _____

у _____ класі було виявлено факт порушення академічної доброчесності з боку:

(вказати ПІБ учня, учнів або працівника, який вчинив порушення)

Суть виявленого порушення полягає у такому (необхідно детально описати подію):

До заяви додаю такі підтверджуючі матеріали (за наявності):
(наприклад: вилучені шпаргалки, роздруковка з III-детектора, порівняльна таблиця плагіату, письмова робота тощо)

1. _____

2. _____

Прошу розглянути це звернення на засіданні Комісії та вжити заходів, передбачених Положенням про академічну доброчесність школи.

«___» _____ 2026 р. Підпис заявника: _____

Додаток 3

до Положення про академічну доброчесність
КУ Сумська СШ № 25, м. Суми

Голові Комісії з питань академічної доброчесності
КУ СШ І-ІІІ ступенів № 25, м. Суми

(Прізвище, ім'я, по батькові особи, яка надає пояснення)
Посада / Клас: _____

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА щодо звинувачення у порушенні академічної доброчесності

Стосовно факту порушення академічної доброчесності, який розглядається
Комісією, а саме щодо _____

(вказати вид порушення: списування, використання ІІІ, плагіат тощо)

який відбувся «___» _____ 2026 року під час

_____,
можу надати такі пояснення:

Я підтверджую, що ознайомлений(а) зі своїми правами, визначеними
Положенням про академічну доброчесність школи, та надаю ці свідчення
добровільно для встановлення об'єктивної істини.

«___» _____ 2026 р. Підпис особи: _____

(У разі якщо пояснення надає неповнолітній учень, нижче ставиться підпис
батьків)

З _____ поясненнями _____ дитини _____ ознайомлені:
Батько / Мати / Опікун: _____ (_____)
(підпис) (Прізвище, ініціали)